

Openbaringen 2:8-11

1 rijk in de Heere

2 verzocht door de duivel

3 getrouw tot de dood

Gemeente,

Soms denk je wel eens: dat zou niet verkeerd zijn. Je ziet als jongere of oudere een huis of een auto en je denkt bij jezelf: dat lijkt me echt wel wat voor later. Ik zou willen dat ik hetzelfde zou hebben als die mensen.

Heb je dat ook wel eens in ander opzicht: je ziet of merkt van iemand dat hij getuigend is over God, dicht bij de Heere leeft, zeker is van Christus. En dat je dan denkt: dat zou ik ook willen, ik wou dat ik dát ook zou hebben.

Nou kun je denken: ik zou het liefst allebei hebben: dat mooie huis met auto én een zeker, blijmoedig, geheiligd leven als christen. Nou, soms kan dat samengaan, maar dan is wel de vraag: waar ben je het meest op uit? Waar zoek je het ijverigste naar? Lees je meer, kijk je meer, doe je meer aan cursussen, opleiding, training, geld verdienen. Of ben je ijveriger in bidden, Bijbelstudie, iets goeds lezen en overdenken? Waar gaat het meest je hart naar uit? Want waar uw schat is daar zal ook uw hart zijn.

Maar in Smyrna was dat sowieso niet aan de orde. Daar kon het niet allebei: rijk zijn in tijdelijke dingen én rijk zijn in God. Daar gold óf óf. De gemeente van Smyrna was arm in tijdelijk opzicht. Dan kun je financieel denken: huisvesting en levensstandaard: arm. Je kunt ook breder denken: de gemeente had misschien veel leden met een handicap, een beperking. Voor het oog niet om jaloers op te worden.

1 rijk in de Heere

Maar, zegt Jezus tussendoor: gij zijt rijk. Dus in geestelijk opzicht rijk. Met het natuurlijk oog niet te zien, maar wel waarachtig. Rijk in God. Rijk in God Die als Vader hun God en Vader is en waardoor ze erfgenaam zijn van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Waardoor ze delen in de vaderlijke zorg die hen wil louteren en toebereiden voor het in ontvangst nemen van de erfenis. Rijk in God, Die als Zoon hun Middelaar is. Van alle zonden bevrijd en rechtvaardig voor God gesteld. Verlost van schuld en vloek en eigendom van Jezus, Zaligmaker, Bruidegom. Delend

in Zijn weldaden: vrede met God, eeuwig leven, de Heilige Geest. Rijk in God, de Heilige Geest Die in hen woont. Onderpand van de volle verlossing, zegel van het eigendom van God zijn. Die iets van de hemelse liefde, vreugde en heiligheid in hen brengt. Gij zijt rijk.

Nu kun je, moet je zeggen: dat geldt ten diepste elke ware christen. Of ze nou in Efeze, Laodicea, Filadelfia of Smyrna wonen: zo rijk zijn ze allemaal. Als dit van Smyrna zo apart gezegd wordt, dan houdt dit ook in, in onderscheid van die andere gemeenten, dat zij in Smyrna daar ook rijk uit leven. Rijk leven uit dat kindschap van de Vader: vertrouwend en verwachtend. Rijk leven uit dat werk van Christus: verzekerd en blijmoedig en getuigend. Rijk leven uit de Heilige Geest: heilig en zuiver, uitziend naar de heerlijkheid, standvastig en verwonderd. Zij hebben niet alleen de drie-enige God als Bron van hun leven, maar zij putten ook rijk uit de bron zodat hun leven ook rijk is. Arm en toch rijk. Arm in aards, tijdelijk opzicht, rijk in geestelijk, eeuwig opzicht.

Zoals die jongen die maandag in de krant stond. Van zijn geboorte af aan blind. Nou, dat zou je niet willen zijn. Nooit gezien. Zijn ouders niet, vrienden niet, huis en computer niet, zijn vriendin niet. Arm. Maar zo rijk vertrouwend en getuigend van God en Zijn leiding en Zijn heil: toch rijk.

Dat zegt Jezus van de gemeente van Smyrna. Zou Hij dat ook van de gemeente van Waarder zeggen? Rijk! Rijk in God, rijk levend uit God? Zou Hij het ook van u van jou kunnen zeggen? U voelt wel aan: dat kun je niet vatten in getallen. In aantal kerkgangers, belijdende leden, aantal avondmaalgangers. Dat zegt zeker nog niet alles hierover. Als je zo rijk bent in God zul je kerkganger en avondmaalganger zijn, maar dat wil niet zeggen dat het andersom ook zo is. Zijn wij rijk in God, leven wij rijk in God?

Als dat niet zo is, is de grote vraag: zoek je ernaar? Is het dan datgene wat je verlangt, of zoek je rijkdom in tijdelijk opzicht? En als je die zoekt dan duw je de indrukken van de eeuwige dingen steeds verder weg. Dan schuif je dat steeds verder voor je uit. Verstik je dat steeds meer. En je leeft voor de dingen van dit leven. De restanten van het verloren paradijs. Als die restanten op zijn is alles op. Eeuwig op. Zo'n eeuwig verschil met het leven dat leeft van de rente van het nieuwe paradijs. Als de rente op is, dan komt het kapitaal zelf: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Wat zoek je?

Maar kun je dat nou zeggen van jezelf: ik ben rijk in God, ik mag rijk leven uit God? Wordt je dan niet hoogmoedig. Nou, allereerst: dan zul je verlangen nog rijker te leven uit God. Hoe rijker je bent, hoe sterker het verlangen naar nog meer. En vervolgens: de tak waaraan de

meeste appels hangen, die buigt het diepste door. De tak met veel appels steekt niet recht omhoog de lucht in, maar buigt diep door. De mens die de meeste vruchten voortbrengt, rijk leeft uit God, die buigt het diepste. Die belijdt het diepste: o Heere, wie ben ik, o Heere, en dat voor en in mij. Zo'n groot zondaar, zo'n ellendig mens. En toch zoveel ontvangen uit U. Rijk in God.

2 verzocht door de duivel

Gij zijt rijk. Kind van de Vader, prins van Koning Jezus. En dan moet u er eens op letten wat er verder in deze brief allemaal voor woorden staan. Voor deze kinderen en prinsen. Verdrukking, armoede, lastering, lijden, gevangenis, verzoeking, de dood. Juist déze gemeente zit in de narigheid, en zal nog veel meer narigheid meemaken. Wie rijk is in en leeft uit Christus, die moet dus bij uitstek daar op rekenen en dat verwachten. Merkwaardig! Of toch niet?

We kennen het oude voorbeeld wel van de Nederlandse koopvaardijochten van vroeger. Die goud en zilver en peper haalden uit Afrika. En die op weg naar Nederland te lijden hadden van kapers bij Duinkerken. Sommige schepen met goud, zilver, peper, lagen hoog op het water, die hadden niet zo veel bij zich, niet zwaar geladen. Anderen lagen diep in het water: volgeladen tot de rand met goud en kostbaarheden. En nou weet jij wel welk schip je als kaper uit zou zoeken om te overvallen. Natuurlijk: dat diep ligt, daar zit tenminste veel in, is veel te halen. De duivel zoekt met name hen op die rijk zijn in God, rijk leven uit God. Dat kan en wil hij niet zien, dat wekt zijn woede op. Dat eert God, trekt anderen aan en maakt mensen gelukkig. Vreselijk vindt de duivel dat. Want die zit erachter zegt vers 10.

Dan snappen nu ook waarom die gemeente zo arm is. Want op zich was Smyrna een hele rijk stad. Havenstad en afvoerwegen naar het binnenland van Klein Azië. Daar werd goed geld verdiend. Alleen: als je christen was werd je ontslagen of niet benoemd als je niet op zondag wilde werken, werd je geboycot als je niet wat zwart wilde doen. De welvaart ging aan hen voorbij. Temidden van een rijke stad, woonden zij in een achterstandswijk. Maken wij hier al iets van mee? Of doen we het dan toch maar zwart, of op zondag?

Ze werden zelfs gelasterd. Kwaad gesproken. Er werd gezegd dat ze niet op zondag werkten omdat ze dan dronken wilden zijn van de wijn van het heilig Avondmaal en daarom niet konden werken. Er werd gezegd dat ze niet zwart werkten omdat ze met fraude toch al genoeg binnenhaalden. Kwaadspreken en leugens die over je verteld worden.

Zo was het nu, maar het wordt nog veel erger zegt de Verhoogde Christus. Er zullen er in de gevangenis terecht komen. Uit hun huis

gesleurd en zonder vorm van proces opgesloten. Als in Noord Korea of Eritrea. Ja. De dood zal ermee gemoeid zijn. Als in Nigeria of Irak/Syrie. Satan, de duivel wil het geloof breken, laten ophouden. De vreugde en de hoop uitdoven en wegrukken. Woedend als hij is.

Merken wij daar wat van? Niet, nog niet die mate. Al is het altijd goed je af te vragen: komt dat omdat men vriendelijker is voor christenen of omdat geen consequente, belijdende christen ben? Maar de duivel valt het geloof aan. Zeker als dat rijk is en leeft uit God. Als je niks van de duivel merkt, is dat geen best teken. Welke schepen waren dat die nooit gekaapt werden? Die hoog lagen, waar bijna niks of niks te halen viel. Welke christenen zijn dat, die geen last van de duivel hebben? Die hoog liggen, weinig hebben wat te halen is, waar satan zich aan ergert.

Waar iemand rijk in God is, daar komt de strijd met jezelf. Zei Jezus niet: die neme zijn kruis op. Niet mee kunnen doen met alles van je leeftijdgenoten, uitkomen voor de Naam van God, niet kunnen verlopen met dat meisje dat de Heere niet dient, niet kunnen kijken alles wat op het scherm te zien is. Je krijgt strijd: tegen jezelf en je vlees. Je komt ervoor te staan: je oude natuur doden, die altijd overal aan mee wil doen. Je vlees kruisigen, dat niet tegen opmerkingen van anderen kan. Dat kan pijn doen, veel kosten. Want vlees wil alleen genieten en gemak en eer van mensen, geen kruis erdoor. En dat vlees moet gedood worden.

Jezus zei: die zijn leven zal willen behouden, zijn leven van het vlees, naar het vlees, die zal het verliezen. Eeuwig. Wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal het leven, het eeuwige leven vinden. Wie zijn leven verliest. Zijn gemak, zijn genotzucht, zijn in aanzien willen zijn. En daarom kruis draagt, strijd, verdrukt en vervolgd wordt: arm is. dan zegt Jezus: doch gij zijt rijk. Dat moet je en mag je dan horen. Uit Zijn mond, want je voelt je niet altijd rijk. Je hebt de verzoeking te klagen, jezelf te beklagen, moedeloos te worden, hoor: gij zijt rijk. Jezus zegt dat tegen je. Je bent rijk in God. Nu en eeuwig! Ook al ben je arm, heb je het zwaar.

En dat zware komt enerzijds door de duivel zagen we. Maar dat is niet enige. De duivel zou het niet kunnen doen als God het niet toestond. En God staat het toe, want alle rank die vrucht draagt, rijk is in God, die snoeit Hij opdat ze meer vrucht drage. God werpt in de smeltkroes, God geeft de duivel ruimte. En zo bedient God Zich van de duivel om te snoeien. Om te heiligen. Om dichter tot Zich trekken. Om zonden te leren bestrijden. Om meer te laten letten op de eeuwige dingen. En: om Zijn eer te laten blijken. Alles wat een mens voor Hem overheeft is tot Zijn eer. Doet de wereld zien dat Hij de Zijnen alles

waard is, zelfs het leven. Want waarom moest Job zo lijden? Om te laten uitkomen dat God Job alles waard zou zijn! In het geloof is God er niet om mij een plezierig leven te geven maar ben ik er om God eer te laten geven. En het geloof zegt het ook: Heere, als het tot Uw eer is, is mij alles goed, is het mij goed wat U mij beschikt.

3 getrouw tot de dood

Maar....wie wil dat? Als je nou zo moet werven voor het Koninkrijk, wie zou dan komen? Als het leven in Gods rijk dit inhoudt, wie houdt het dan vol? Nou, niet voor niets stelt Jezus Zich aan Smyrna voor als Degene Die de Eerste en de Laatste is Die dood geweest is en weer levend is geworden. Hij is de Eerste en de Laatste. Daar klinkt om te beginnen in door dat Hij de duivel overwonnen heeft. De duivel heeft ook Hem verzocht. Verdrukt, benauwd, beangstigd. Verzocht tot op het kruis, spottend en tergend. Verzocht tot in de dood. Maar: Jezus is weer levend geworden. Heeft overwonnen door Zijn gehoorzaamheid. De duivel verslagen. En zo is Hij is de Eerste in het leven. Hij is de Bron van alle geloof en leven met God. Hij haalt uit het rijk van satan weg. En Hij houdt vast en onderhoudt in het leven met de Heere. en Hij houdt vast tot het einde toe. Hij zorgt ervoor! Daarom is die verdrukking ook 10 dagen. Dat is van tevoren al te zeggen, want Jezus bepaalt dat, Jezus stelt de limiet vast voor de duivel. En die limiet is altijd zo dat God eer ontvangt en dat het geloof niet bezwijkt. Het is deze Jezus, Die zondaren gewillig maakt en overzet. En doet volhouden in verdrukking en aanvallen van de duivel. En als Jezus dat doet, kan het voor u en jou ook. Hij maakt dat Gods eer je boven alles gaat en dat je je kruis wilt dragen. Dat wil je niet, je wilt niet tot Gods eer leven ten koste van jezelf en lijden, je wilt je kruis niet dragen, je wilt genieten zoveel het kan ongehinderd. Toch? Maar Ik doe het, zegt Jezus. Met iemand als u bent, als jij bent.

En daarom vraagt Hij ook het onmogelijke: weest getrouw tot de dood. Dat heeft twee betekenislagen: in de lengte en de diepte. In de lengte: tot de dood. Zo lang. Dus misschien wel 10, 30, 60, 80 jaar. Zolang trouw blijven. Kruisdragen, strijden, lijden. Och, en dan kan 1 dag al zolang zijn, 1 maand, 1 jaar al zo lang zijn. En in de diepte: tot de dood. Ook al zou het de dood kosten. De marteldood, brandstapel, strafkamp door uitputting, onthoofding. Ook dan. Zo zwaar. Och, en mij kan één glimlach al zo zwaar vallen, één dreiging van ontslag, één blik van enkele ogen. Wees getrouw tot de dood.

Ook dat hoort bij het Evangelie. Bij het eerlijke Evangelie. Niet voor niets zegt Jezus ergens: overreken de kosten. Christen zijn doe je er niet bij, in je leven, naast een heleboel andere dingen. Christen word je ook niet op een impulsief moment, na een fijne sfeer dat je zegt: dat lijkt

me wel wat. Dan krijg je christenen uit Bunyans' christenreis, die eerst enthousiast meegaan en voorop lopen, maar als de poel, het moeras komt van worsteling en strijd, dan gaat hij terug, als hij maar zo gauw mogelijk hieruit is, terug naar huis. Dat kan: dat je teruggaat. De strijd, het kruis, het opgeven van dingen, het je dingen aan laten doen niet verdragen wilt. Terug. Zo niet. Dat is een gevaar.

Het ander gevaar is dat je het wel onder ogen ziet en denkt: hoe ver zou ik komen? Hoe lang, hoe diep zou ik volhouden? Zou ik het aankunnen: 1 jaar, 2 jaar, 5 jaar? Hoeveel zou ik ervoor hebben: mijn vrienden, mijn baan, mijn huis, of meer of minder? Misschien, misschien kom ik er wel als het niet te zwaar wordt. Och, alsof wij nog ergens kunnen komen. Eén dag, één uur beproeving en kruis is ons teveel en maakt ons opstandig en moedeloos. Eén lelijke blik, één kwaad woord is me teveel en ik zwijg voortaan en durf niks meer te laten merken. En alles wat meer van mezelf verwacht is overmoed en zelfoverschatting en bewijs dat ik mezelf niet grondig ken. Dat is een gevaar.

Wat dan? Dat ik erken dat ik van mezelf nog geen ogenblik staande kan blijven, en daarom smeeke: Heere, houd Gij mij toch staande zodat en totdat ik eeuwig overwinnen zal. (zondag 52 HC) Dat is geloof: als het van mij afhangt, haal ik nog geen dag en verdraag ik nog geen lelijk woord, maar als het van U afhangt haal ik mijn 100^e jaar en tot in de dood. Heere, help Gij mij. Als de Eerste en de Laatste. Die begint en Die voleindigt. Dat meer en meer leren. Steeds minder van jezelf verwachten, daarom elke ochtend bidden om trouw. Heere, maak mij trouw, maak mij bereid kruis te dragen en U niet te verloochenen. Elke morgen. En elke morgen bidden: Heere, dan zal ik staande blijven, dan zal ik trouw blijven, dan zal mijn geloof niet ophouden.

Dan zal ik de kroon des levens ontvangen. De kroon. Wij zouden zeggen: de medaille. Teken van overwinning. Ondanks alle aanvallen, alle aanslagen, toch er gekomen, toch voleindigd: gewonnen. De kroon des levens. Van het volle leven. Van het leven dat Jezus heeft verworven. Vrede met God, eeuwig leven. In de volle gunst van God. En van de tweede dood zal ik niet beschadigd worden. Ja, van de eerste dood wel, misschien zelfs ruw, wreed, jong. Maar de tweede dood, de hel, zal me geen schade doen, in geen enkel opzicht en nooit. Dan is alle leed vergeten. Mijn geliefden staren mij na, of wij staren geliefden na. En het lijden van deze tegenwoordige wereld is niet te waarden tegenover de heerlijkheid die ons zal geopenbaard worden. Als je het zo maar zien mag. Van boven af. Als je onder aan de Mont Blanc staat is het zo'n hoog ding, ongelooflijk. Maar als je boven uit het heelal erop kijkt, is het zo'n klein stipje. Als ik hier op aarde het lijden bekijk, is het

zo zwaar zo lang, maar als ik het vanuit de heerlijkheid mag bezien, was het zo kort, zo klein. Eén seconde in de hemel doet alles vergeten.

O als je het toch anders beziet. Hier op aarde lijkt het leven een Mont Blanc, zo hoog, zoveel te genieten en te halen. Maar vanuit de eeuwigheid is het maar een zucht. Eén seconde in de hel doet alles vergeten. Als je door de tweede dood wel beschadigd wordt. Dat is wat: als een geliefde door de eerste dood wordt gegrepen. Dat geeft rouw, smart. Maar als je vrezen moet dat je geliefde door de tweede dood is gegrepen, de hel: dat is oneindig veel erger. Als jou dat zou betreffen. De brede weg gekozen, het kruis geweigerd.....

Toen deze brief aankwam in Smyrna en werd voorgelezen zat er in de gemeente een jongeman te luisteren. 20/21 jaar. Polycarpus. Hij hoorde deze brief. 65 jaar later stond deze Polycarpus voor de rechter. Die hem vroeg om de keizer te aanbidden en Jezus te verloochenen: zeg: de keizer is Heer. Waarop Polycarpus antwoordde: 86 jaar den ik nu mijn Heere en nooit heeft Hij mij kwaadgedaan, hoe zou ik Hem dan kunnen verloochenen? Waarop hij werd weggevoerd en op de brandstapel verbrandde. De kroon des levens tegemoet.

Zit er ook nu iemand te luisteren, 20 of 21, of 10 of 30 die denkt: ja, dat zou ik willen, zo'n geloof, zo'n standvastigheid, zo rijk in God. Jezus maakt het mensen, ook jou.

Amen